

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA BIOTECHNICKÝCH ÚPRAV KRAJINY

**PODROBNÁ FINANČNÍ ANALÝZA KOMPLEXNÍ
POZEMKOVÉ ÚPRAVY V K.Ú. BORKOVICE**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Vratislava Janovská

Diplomant: Bc. Vít Fučík

2015

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vít Fučík

Krajinné a pozemkové úpravy

Název práce

Podrobná finanční analýza komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Borkovice

Název anglicky

The detailed financial analysis of land consolidation in Borkovice cadaster

Cíle práce

Cílem práce je vytvoření podrobného soupisu veškerých nákladů spojených se zahájením, zpracováním a následnou realizací komplexní pozemkové úpravy. Hlavním cílem DP je najít odpověď na otázku: Jak velký podíl vynaložených finančních prostředků zůstane v dané lokalitě a napomůže zvýšit ekonomickou stránku a rozvoj obce? Přínos práce spočívá zejména ve zpracování podrobné finanční analýzy, která může sloužit Pozemkovým úřadům při rozhodování o budoucím zhotoviteli pozemkové úpravy.

Metodika

Diplomová práce bude vypracována formou studie, ve které bude provedena podrobná analýza finanční náročnosti komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) od jejího zahájení až po samotnou realizaci prvků plánu společných zařízení. KPÚ bude rozdělena na jednotlivé části, ve kterých bude zpracována finanční analýza obsahující zdroj peněz, příjemce, využití a následná návratnost vynaložených prostředků. Pro zpracování analýzy budou hlavně použity podklady z Pozemkového úřadu Tábor -ukončená komplexní pozemková úprava (v nedávné době) provedená (převážně) zhotoviteli nedanicími v dané lokalitě, zdroje financování dané pozemkové úpravy,výdaje na pozemkovou úpravu. Dále pak informace od zhotovitele -daň ze zisku (ze zakázky) zhotovitele(ů) pozemkové úpravy.

Doporučený rozsah práce

40-50 stran

Klíčová slova

rozvoj venkova, dotace, zhotovitel, návratnost, Borkovice

Doporučené zdroje informací

- MAIER KAREL, 2012: Udržitelný rozvoj území
 - Metodické pokyny pro psaní diplomových prací na FŽP ČZU v aktuální verzi
 - MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2013: Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013
 - Projektová dokumentace komplexní pozemkové úpravy Borkovice
 - Zákon č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny v platném znění
-

Předběžný termín obhajoby

2015/16 ZS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Vratislava Janovská

Garantující pracoviště

Katedra biotechnických úprav krajiny

Elektronicky schváleno dne 8. 12. 2015

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 12. 2015

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Děkan

V Praze dne 09. 12. 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma “Podrobná finanční analýza komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Borkovice“ vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v příloženém seznamu bibliografie. Další informace mi poskytl Ing. David Mišík - vedoucí pobočky Pozemkového úřadu Tábor.

V Praze dne 9.12.2015

.....

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěl poděkovat Ing. Vratislavě Janovské za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytla při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat za podporu celé své rodině a přítelkyni.

Abstrakt:

V této diplomové práci se za pomoci finanční analýzy zkoumala návratnost financí do lokality realizace komplexní pozemkové úpravy. Pro tuto práci byla vybrána komplexní pozemková úprava v katastrálním území Borkovice. Klíčovým faktorem bylo bydliště, respektive sídlo zhotovitelů jednotlivých částí v rámci komplexní pozemkové úpravy a možnost ovlivnění výběru zhotovitele ve výběrových řízeních. Přímá návratnost do rozpočtu obce z daní od zhotovitelů, kteří jsou fyzickou osobou, může být za určitých podmínek nezanedbatelná. U právnických osob nemá místo sídla zhotovitele na návratnost financí z dané zakázky pro rozpočty obcí ani krajů žádný vliv.

Klíčová slova:

finanční návratnost, výběrové řízení, zhotovitel, dotace, rozvoj venkova, Borkovice

Abstrakt:

In this diploma thesis, the return of investment was examined, through the means of financial analysis, into the localities where comprehensive landscaping has been realized. The comprehensive landscaping in the cadastre Borkovice has been selected for the project. The main factor was the place of residence, or registered address of contractors of individuals parts in comprehensive landscaping and the possibility of influencing the selection of contractor in tenders. The direct return to the municipal budget from taxes of contractors who are natural persons, can be important in specific conditions. In case of legal persons the place of residence does not have any effect on the return of investment from the contract for budgets of municipalities and counties.

Keywords

return of investment, tender, contractor, grant, rural development, Borkovice

Seznam použitých zkratek

č. – číslo

ČOV – Čistička odpadních vod

ČR – Česká republika

DKM – Digitální katastrální mapa

DPH – Daň z přidané hodnoty

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EAGGF – Evropský zemědělský orientační a záruční fond

EU – Evropská unie

FIFG – Finanční nástroj pro podporu rybolovu

CHKO – Chráněná krajinná oblast

Kč – korun českých

k.ú. – katastrální území

KoPÚ – Komplexní pozemková úprava

KÚ – Katastrální úřad

mil. – milion

mld. – miliarda

NPR – Národní přírodní rezervace

ObPÚ – Obvod pozemkové úpravy

odst. - odstavec

písm. - písmena

PSZ – Plán společných zařízení

SAPARD – Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova

Sb. - Sbírký

ÚSES – Územní systém ekologické stability

ZCHÚ – Zvláště chráněná území

Obsah

1. Úvod	12
2. Cíle práce	13
3. Literární rešerše.....	14
3.1 Pozemkové úpravy	14
3.1.1 Komplexní pozemková úprava	14
3.1.2 Plán společných zařízení	15
3.2 Struktura dotačních zdrojů Evropské unie	18
3.2.1 SAPARD	18
3.2.2 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	19
3.2.3 Program rozvoje venkova 2007 – 2013	20
3.2.4 Program rozvoje venkova 2014 – 2020	21
3.3 Struktura národních dotačních zdrojů	21
3.3.1 Program péče o krajinu	22
3.3.2 Program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny	22
3.3.3 Program revitalizace říčních systémů	23
3.3.4 Program Správa nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ	23
3.4 Výběrová řízení	24
3.4.1 Veřejné zakázky	24
3.4.2 Hodnotící kritéria pro zadání veřejné zakázky.....	25
3.5 Návratnost nákladů do územních samosprávních celků.....	25
3.5.1 Daňové příjmy rozpočtů krajů	26
3.5.2 Daňové příjmy rozpočtů obcí.....	27
3.5.3 Daň z příjmu.....	28
3.5.4 Zálohy na daň z příjmů	29
4. Charakteristika studijního území	30
5. Metodika	32
6. Současný stav řešené problematiky	35
6.1 Důvody vyvolávající potřebu provedení KoPÚ v k.ú. Borkovice	35
6.2 Zpracování návrhu KoPÚ v k.ú. Borkovice	35
6.2.1 Termíny zpracování návrhu	36

6.3	Realizace KoPÚ v k.ú. Borkovice	36
6.3.1	Realizace cestní sítě	37
6.3.2	Ostatní realizace	38
7.	Výsledky	40
7.1	Vynaložené finanční prostředky na návrh KoPÚ v k.ú. Borkovice	40
	Předmět platby	41
7.2	Vynaložené finanční prostředky na realizaci PSZ	41
7.2.1	Náklady na realizaci cestní sítě	41
7.2.2	Náklady na realizaci ostatních projektů PSZ	42
7.3	Přínos finančních prostředků z KoPÚ Borkovice	43
7.3.1	Přínos financí z KoPÚ do obcí a krajů z příjmových daní právnických osob	43
7.3.2	Přínos financí z KoPÚ do obcí a krajů z příjmových daní fyzických osob	43
8.	Diskuse	47
9.	Závěr	49
10.	Přehled literatury a použitých zdrojů	51
11.	Seznam obrázků	54
12.	Seznam tabulek	54

1. Úvod

Pozemkové úpravy patří mezi klíčové nástroje při rozvoji venkova. Napomáhají zejména v oblastech udržitelného rozvoje, rozvoje podnikání a také zlepšují podmínky v oblastech životního prostředí. Při realizacích pozemkových úprav se nově uspořádávají pozemky všech vlastníků půdy v řešeném obvodu pozemkové úpravy tak, aby byly všechny pozemky přístupné svým vlastníkům a uspořádané do vhodného tvaru, aby bylo možné efektivní obhospodařování. Dalším pozitivem při realizacích pozemkových úprav je vyjasnění majetkoprávních vztahů k pozemkům a společně s tím probíhá obnova dat katastru nemovitostí (MZ ČR 2010, Doležal 2010).

V rámci pozemkových úprav je nutno k realizaci projektu vybrat zhotovitele, k čemuž slouží vypsání výběrového řízení. Hodnotícími kritérii pro zadání veřejné zakázky mohou být ekonomická výhodnost nabídky, nebo nejnižší nabídková cena, kterou volí většina zadavatelů v rámci komplexních pozemkových úprav. Při volbě možnosti ekonomicky výhodné nabídky je zadavatel povinen stanovit hodnotící kritéria pro výběr zhotovitele, což umožňuje ovlivnit jeho výběr. Zadavatel se však musí řídit zásadami postupu dle § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Dle tohoto zákona se nesmí omezovat účast dodavatelům sídlícím v členských zemích Evropské unie či státech majících uzavřenou smlouvu na dodávky vůči České republice či Evropské unii. Výběrové řízení musí být vedeno transparentně a nediskriminačně.

Téma této diplomové práce vzniklo ve spolupráci se zástupcem pozemkového úřadu Tábor. Účelem této práce je prověření teorie o návratnosti nákladů vynaložených na komplexní pozemkovou úpravu zpět do lokality realizace v závislosti na sídle zhotovitele, dále pak zjistit váhu kritéria návratnosti finančních prostředků vedoucí k výběru zhotovitele při zvolení možnosti ekonomické výhodnosti nabídky v rámci výběrového řízení. Pro tento účel byla vybrána již ukončená komplexní pozemková úprava v k.ú. Borkovice, pro kterou se vyhotoví podrobná finanční analýza. Zkoumaná lokalita se nalézá v Jihočeském kraji a spadá pod Pozemkový úřad v Táboře.

2. Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je najít odpověď na otázku, zda se mohou vynaložené finance v rámci pozemkových úprav částečně navrátit zpět do lokality realizace v závislosti na sídle či bydlišti vybraného zhotovitele.

Dalším cílem bude vyjasnění daňové povinnosti fyzických a právnických osob zpracovávajících pozemkovou úpravu vzhledem k obcím, v jejichž katastrálním území proběhl nebo proběhne proces pozemkových úprav. K tomu bude sloužit vytvořený soupis zhotovitelů a veškerých nákladů spojených se zahájením, zpracováním a následnou realizací komplexní pozemkové úpravy a jeho vyhodnocení.

Přínosem této práce by mělo být upozornění na možnost využití varianty ekonomicky výhodnější nabídky při vypisování výběrového řízení, a ne pouze využití varianty nejnižší nabídkové ceny, k čemuž by měla napomoci právě podrobná finanční analýza. Předpokládaná hypotéza je, že určitá část finančních prostředků vynaložených na pozemkovou úpravu se může do území vrátit v podobě pracovních příležitostí pro místní lidi, firmy či především v podobě daní z příjmů.

3. Literární rešerše

3.1 Pozemkové úpravy

Mezi hlavní cíle pozemkových úprav patří zpřístupnění všech vlastnických pozemků a jejich vhodné prostorové uspořádání tak, aby na nich mohl vlastník hospodařit. V rámci tohoto procesu dochází k zapisování vlastnických práv do katastru nemovitostí, a tím i k obnově katastrálního operátu a digitalizaci katastrálních map. Svou činností proces pozemkových úprav napomáhá zlepšit vodní režim krajiny, její prostupnost a ekologickou stabilitu. Dále vede k ochraně půdy před erozí a snižuje povodňová rizika. Proces pozemkových úprav je řízen zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (Doležal 2010, MZ 2010, SZ č.13/2014, Zákon č. 139/2002 Sb.).

V praxi se setkáváme zejména s formou komplexních pozemkových úprav (dále jen KoPÚ). Další možnou formou jsou jednoduché pozemkové úpravy, které se v současné době již příliš nevyužívají. V této práci se ovšem budu zabývat pouze formou KoPÚ. V následujících kapitolách se budu zabývat jednotlivými pojmy z oblasti KoPÚ (Doležal 2010).

3.1.1 Komplexní pozemková úprava

Formou KoPÚ je řešeno celé katastrální území vyjma zastavěného území a neřešených ploch (např.: lesy, vojenské prostory, atd.). Řešené území se vymezuje pomocí obvodu pozemkové úpravy. Obvod pozemkové úpravy (dále jen ObPÚ) tvoří jeden nebo více celků jednoho katastrálního území, které jsou zahrnuty do pozemkové úpravy. „*ObPÚ vymezuje pozemkový úřad ve spolupráci se zástupci obce a KÚ po zahájení řízení o pozemkových úpravách. Upřesňuje jej při zjišťování hranic pozemků*“ (Doležal 2010, str. 71). „*Pozemkový úřad uvedomí příslušnou obec a katastrální úřad o termínu zjišťování průběhu hranic (§9 odst. 5 zákona) nejméně s měsíčním předstihem a projedná s nimi způsob a rozsah spolupráce při tomto zjišťování*“ (SZ č.13/2014, str. 84, část 6). Zjišťování průběhu hranic je zahrnuto v zeměměřičských činnostech v rámci pozemkové úpravy. Pokud je nutno zahrnout

do pozemkové úpravy část sousedních katastrálních území, které přímo sousedí s řešeným katastrálním územím, je nutno provést vyrovnání či změnu hranice katastrálního území (Doležal 2010, SZ č.13/2014, Zákon č. 139/2002 Sb.).

Proces KoPÚ se skládá z různých částí, jako je například nové uspořádání pozemků v rámci ObPÚ, obnova katastrálního operátu, vyjasnění vlastnických vztahů či zajištění ekologické stability řešené krajiny. Avšak jednou z těch nejdůležitějších částí KoPÚ je vyhotovení a realizace plánu společných zařízení.

3.1.2 Plán společných zařízení

Plán společných zařízení je jedním z klíčových nástrojů pro dosažení cílů pozemkových úprav. V rámci plánu společných zařízení (dále jen PSZ) jsou navrhovány a realizovány především cestní síť zpřístupňující veškeré pozemky, dále pak protierozní a vodohospodářské opatření a opatření vedoucí k ochraně a stabilizaci životního prostředí (Doležal 2010).

Cestní síť v pozemkových úpravách zastupují účelové komunikace, které jak udává §7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, slouží k propojení a zpřístupnění všech nemovitostí a lesních či zemědělských pozemků. Dále slouží k napojení na stávající cestní síť i v návaznosti na sousedící katastrální území či napojení na místní komunikace a komunikace vyšších tříd. Polní cesty se dělí na hlavní, vedlejší a doplňkové. Hlavní polní cesty mají za úkol soustředit dopravu z vedlejších polních cest. Napojují se na místní komunikace nebo na komunikace vyšších tříd. Projektují se jako zpevněné pro účely celoročního využití. Vedlejší polní cesty zpřístupňují přilehlé pozemky. Napojují se na hlavní polní cesty nebo místní komunikace či silnice III. třídy. Převážně se jedná o cesty nezpevněné, jednopruhové. Doplňkové polní cesty jsou cesty v rámci půdních celků jednoho vlastníka, jsou nezpevněné, jednopruhové (Zákon č. 13/1997 Sb., Doležal 2010, JČU-ZF 2015).

„Zrychlená eroze zemědělských půd vážně ohrožuje produkční a mimoprodukční funkce půd a vyvolává mnohamilionové škody v intravilánech měst a obcí. Ty jsou způsobované povrchovým odtokem a smyvem půdy zejména ze zemědělských pozemků. Přehlížet nelze ani škody vyvolané větrnou erozí. Eroze půdy

ochuzuje zemědělské půdy o nejurodnější část – ornici, zhoršuje fyzikálně-chemické vlastnosti půd, zmenšuje mocnost půdního profilu, zvyšuje šterkovitost, snižuje obsah živin a humusu, poškozuje plodiny a kultury, znesnadňuje pohyb strojů po pozemcích a způsobuje ztráty osiv a sadby, hnojiv a přípravků na ochranu rostlin. Transportované půdní částice a na nich vázané látky znečišťují vodní zdroje, zanášejí akumulací prostory nádrží, snižují průtočnou kapacitu toků, vyvolávají zakalení povrchových vod, zhoršují prostředí pro vodní organismy, zvyšují náklady na úpravu vody a těžbu usazenin“ (Janeček 2012, str. 7). V rámci pozemkových úprav se projektují a realizují protierozní opatření proti vodní a větrné erozi, které se dále dělí podle typu na opatření organizační, agrotechnická a technická. Mezi opatření organizační patří například pásové střídání plodin, protierozní rozmíst'ování plodin, osevní postupy či tvar a velikost pozemků. V rámci agrotechnických opatření se zvyšuje protierozní odolnost půdy například zvyšováním vlhkosti, stabilizací povrchu půdy či zpracováním a přípravou půdy. K opatřením technickým patří například terasy, příkopy, průlehy, polní cesty s protierozní funkcí či větrolamy (Janeček 2012, Doležal 2010).

Vodohospodářská opatření se mohou rozdělit do několika skupin. První skupinou jsou ta, která mají za úkol zlepšit vodní poměry. K takovým opatřením patří například zvyšování retenční schopnosti krajiny, zpomalení povrchového odtoku či realizace nových malých vodních nádrží. Zkrátka se jedná o opatření vedoucí k zadržení vody v krajině a zpomalení odtoku, a tím plní mnoho funkcí, jako například protierozní a ekologickou. Další skupinou jsou naopak opatření, která odvádí povrchovou vodu z území. Pod takovým opatřením si můžeme představit příkopy podél cest, svodné příkopy nebo průlehy, odvodňovací příkopy či kanály, což napomáhá k povrchovému odvodnění pozemků. Tato voda je sváděna převážně do stávajících vodních toků nebo vodních nádrží. Výše uvedená opatření se realizují tam, kde není možné vodu v území zadržet nebo zajistit její vsáknutí do půdy. Následující skupina opatření je asi pro širokou veřejnost klíčová, jedná se o opatření k ochraně území před povodněmi. Je potřeba rozdělit typ povodní na regionální a lokální. Proti povodním regionálním na velkých vodních tocích je v pozemkových úpravách možno bojovat pomocí ochranných hrází, retenčních nádrží nebo zvětšením toku. U lokálních povodní způsobených především přívalovými dešti v kombinaci s dalšími faktory, jako například nasyceností půdy vodou nebo morfologií dané

oblasti, se jedná hlavně o technická opatření v bezprostředním okolí ohrožených obcí. Mohou jimi být malé vodní nádrže s retenční schopností, ochranné hráze či zkapacitnění průtočnosti převážně menších toků. Další skupiny opatření mají za úkol chránit povrchové a podpovrchové vody a vodní zdroje. K dosažení tohoto cíle se používá převážně protierozní osevní postup nebo zatravnění a další převážně protierozní opatření zabraňující smyvu půdy do vodních toků a nádrží (Doležal 2010, Podhrázká 2011).

K zajištění ochrany a tvorby životního prostředí se v rámci pozemkových úprav využívá zejména plán Územního systému ekologické stability (dále jen ÚSES). Dle § 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je ÚSES vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se na místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. Snahou je vytvoření sítě ekologicky stabilních území, která příznivě ovlivní i své okolí. To vše za pomoci zachování, znovuoobnovení či podpory rozmanitosti biodiverzity. Pro účely ÚSES je vymezeno členění jednotlivých segmentů na biocentra, biokoridory a interakční prvky. Biocentrem se rozumí taková část krajiny, která umožňuje svojí rozlohou a ekologickými podmínkami trvalou existenci společenstev fauny a flóry v přirozeném prostředí. Síť biocenter má za úkol pokrýt všechna důležitá společenstva vyskytující se v krajině. Biokoridory propojují biocentra a umožňují migraci organismů mezi nimi. Nemají takové parametry, aby umožnily trvalou existenci všech společenstev. Interakční prvky doplňují funkci biokoridorů a biocenter a propojují je s okolní méně ekologicky stabilní krajinou. Vytváří alespoň minimální podmínky pro existenci části společenstev (Zákon č. 114/1992 Sb., Doležal 2010, ÚSES 2015).

Příprava a realizace plánu společných zařízení patří k finančně nejnáročnějším částem v rámci procesu komplexních pozemkových úprav. Financování plánu společných zařízení může být z větší či menší části hrazeno z dotačních programů České republiky či Evropské unie.

3.2 *Struktura dotačních zdrojů Evropské unie*

Dotační zdroje v rámci pozemkových úprav je možno rozdělit do dvou základních skupin, a to na evropské dotační programy financované z prostředků Evropské unie a částečně spolufinancované ze státního rozpočtu ČR. Tyto dotační programy jsou doplňovány národními dotačními programy, které jsou v plném rozsahu hrazeny ze státního rozpočtu ČR (EAGRI 2015).

3.2.1 SAPARD

SAPARD, nebo-li Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova byl prvním dotačním programem ve spolupráci s Evropskou unií. Česká republika měla možnost jej využívat v letech 2000 – 2006. Jeho využívání však skončilo datem vstupu ČR do Evropské unie. Program SAPARD měl za úkol pomáhat kandidátským zemím plnit úkoly vedoucí k zavedení společné zemědělské politiky. Úkolem tohoto programu bylo zavedení práva evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky. Dalším cílem bylo řešení problematiky trvale udržitelného zemědělství ve venkovských oblastech kandidátských zemí. Důležitou úlohu sehrál tento program v oblastech osvojení si pravidel strukturálních fondů Evropské unie, zřizování k tomu určených institucí a přípravu právního rámce. Dotační program SAPARD byl zaměřen především na rekonstrukci a modernizaci provozů živočišné výroby, plnění hygienických a veterinárních standardů, obnovu vlastnických vztahů a ochranu proti erozi v rámci pozemkových úprav (EAGRI 2015).

Specifickým úkolem SAPARDu bylo vytvořit podmínky pro identifikaci vlastnických vztahů k půdě, rozvoje trhu s pozemky a zaměřoval se na zlepšení ostatních funkcí zemědělství, například rekreační funkcí krajiny. Plán SAPARD měl v rámci strategie rozvoje venkovských oblastí tři základní priority, a to podmínky pro plné využití plánu, trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí a zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a zpracovatelského průmyslu, do čehož spadala problematika pozemkových úprav (MMR a MZ 2000).

V rámci programu SAPARD jsou popsány v podkapitole 4.5. *Opatření 1.4 Meliorace a pozemkové úpravy* cíle tohoto opatření, kterými byly například umožnění hospodaření na vlastní půdě, zpřístupnění a optimální organizace půdního fondu, investování do ochrany půdy, rozvíjení trhu s půdou a zvýšení ekologické stability krajiny v rámci ÚSES. Míra podpory těchto projektů z veřejných prostředků byla 100%, z toho EU přispívala 75% a zbylých 25% bylo hrazeno z národních zdrojů. Minimální náklad na jeden projekt činil 300 000 Kč a maximální výše příspěvku byla 50 mil. Kč. U prvků ÚSES byly financovány pouze lokální prvky ÚSES, jejichž náklady na realizaci byly vyšší než 100 000 Kč (MMR a MZ 2000).

3.2.2 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství navázal na dotační program SAPARD po vstupu České republiky do Evropské unie. Tento operační program byl vyhlášen na období 2004 – 2006, avšak čerpání finančních prostředků z tohoto programu bylo ukončeno ke dni 31.12.2008.

„Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství byl programový dokument, který specifikoval opatření spolufinancovaná z orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) a opatření spolufinancované z Finančního nástroje pro podporu rybolovu (FIFG)“ (EAGRI 2015).

Účelem tohoto operačního programu byla podpora zemědělské výroby a zpracování zemědělských produktů, dále podpora vodního a lesního hospodářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Do cílů daného operačního programu patřila též snaha o zmenšení rozdílů v sociálních podmínkách na venkově, uchování kulturní krajiny a zlepšení životního prostředí. Další cíle měly za úkol podpořit trvalý hospodářský růst a zvyšovat životní úroveň obyvatel na venkově, zejména pomocí zvyšování konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství (EAGRI 2015).

Součástí kapitoly týkající se posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí jsou i pozemkové úpravy. V rámci tohoto programu byly poskytovány dotace v oblastech geodetických prací pro vytváření návrhu pozemkových úprav, parcelaci a vytyčování nově navržených pozemků vzniklých schváleným návrhem pozemkové úpravy a realizace plánu společných zařízení v rámci pozemkových úprav. V dalších

částech této kapitoly, které se netýkaly přímo pozemkových úprav, byly podporovány oblasti týkající se prevence před povodní, rekonstrukce bezpečnostních přelivů a výpustních zařízení a pořizování či obnova melioračních systémů sloužících k závlaze a odvodnění pozemků (MZ 2006).

Příjemcem podpory z tohoto dotačního programu byly pozemkové úřady. Výše podpory z evropských fondů činila 100% přijatelných nákladů. Přijatelné náklady na projekty činily minimálně 10 000 eur (cca 318 000 Kč). Maximální možná podpora byla ve výši 2,6 mil. eur (cca 83 mil. Kč) (MZ 2006).

3.2.3 Program rozvoje venkova 2007 – 2013

Program rozvoje venkova 2007 – 2013 plynule navázal na předchozí operační program Rozvoje venkova a multifunkční zemědělství. Tento program zajišťuje působnost Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Jednotlivé osy stanovené Národním strategickým plánem rozvoje venkova zajišťují jeho efektivní realizaci. Tímto programem je určována politika rozvoje venkova ČR v období 2007 – 2013 (EAGRI 2015).

Program rozvoje venkova ČR měl za cíl rozvoj venkovského prostoru České republiky v oblastech trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení vlivu intenzivního zemědělského hospodaření. Program také zajišťoval zvyšování konkurenceschopnosti českého zemědělství v potravinářském průmyslu. V programu bylo také počítáno s cílem snižování míry nezaměstnanosti na venkově, rozvojem podnikání a posílením sounáležitosti obyvatel venkova (EAGRI 2015).

Pozemkové úpravy spadají do první osy programu rozvoje venkova, která je zaměřená na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, dále také na zvýšení podnikání v rámci zemědělské výroby s návazností na potravinářství. Hlavní oblastí první osy byla modernizace zemědělských podniků a pozemkové úpravy. V rámci pozemkových úprav byl program zaměřen na řešení problematiky vlastnických vztahů pozemkové držby, zlepšení zemědělské infrastruktury a doplnění chybějících prvků ÚSES v zemědělské krajině. Dotace z tohoto operačního programu se mohly také čerpat na vytyčování pozemků vzniklých v rámci dané pozemkové úpravy (EAGRI 2015).

Žadatelem o dotace v rámci pozemkových úprav byl státní pozemkový úřad v zastoupení poboček krajských pozemkových úřadů. Maximální výše dotací činila 100% způsobilých výdajů, z nichž 75% hradil příspěvek EU a zbylých 25% bylo financováno příspěvkem ČR. Minimální částka způsobilých výdajů pro dotaci činila 300 000 Kč, maximální výše dotace v rámci tohoto opatření činila 50 mil. Kč. Maximální možná dotace za období 2007 – 2013 v rámci jednoho pozemkového úřadu činila 180 mil. Kč (MZ 2007).

3.2.4 Program rozvoje venkova 2014 – 2020

Program rozvoje venkova 2014 – 2020 byl oficiálně schválen dne 26. 5. 2015 jako programový dokument Programu rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020. Tento program navazuje na předešlý Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013 (EAGRI 2015).

„Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura“ (EAGRI 2015).

V rámci nově schváleného programu bude možno vyčerpat téměř 3,1 mld. EUR (cca 84 mld. Kč). Unijní zdroje z této sumy uhradí 2,3 mld. EUR a zbylé finance budou uhrazeny z českého rozpočtu. Předpokládá se, že 17% finančních prostředků bude putovat do oblasti konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a 64,2% finančních prostředků půjde do oblasti ochrany životního prostředí (EAGRI 2015).

3.3 Struktura národních dotačních zdrojů

Národní dotační programy, ze kterých jsou čerpány finanční prostředky k realizaci krajinnotvorných opatření nejen ve zvláště chráněných územích, ale i ve volné krajině, vyhláší Ministerstvo životního prostředí České republiky. Akce, které lze podpořit, jsou vybírány podle typu vypsání dotačních programů (AOPK 2015).

3.3.1 Program péče o krajinu

Tento program byl v roce 1996 vytvořen za účelem podpory prosperity krajinářsky a biologicky cenných lokalit. V rámci tohoto programu je každoročně vyčleněno mezi 100 až 150 mil. Kč. Tento program v sobě skrývá tři hlavní podprogramy.

- Program péče o krajinu A, chráněná území zajišťuje opatření v předmětu ochrany evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných území (AOPK 2015).
- Program péče o krajinu B, volná krajina se zaměřuje na podporu a zlepšení dochovaného přírodního a krajinného prostředí (AOPK 2015).
- Program péče o krajinu C, handicap podporuje péči o ohrožené a handicapované živočichy (AOPK 2015).

V rámci národního dotačního programu péče o krajinu byl v roce 2008 podpořen projekt Pastva strání nad Berounkou. Na území CHKO Český kras byly vybrány lokality o celkové rozloze 20 ha, které byly spásány smíšenými stády ovcí a koz, čímž byl na daných plochách podpořen výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů, například koniklece lučního, okáče skalního či soumráčníka žlutoskvrného (AOPK 2015).

3.3.2 Program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny

Tento program podporuje záměry napomáhající zmírnění dopadů klimatických změn na vodní, lesní i mimolesní ekosystémy. Daný program také podporuje monitoring a studie. Ročně se počítá s rozdělením řádově desítek mil. Kč. Výše dotací celkových nákladů akce může činit až 100%. Program se dělí na šest základních podprogramů (AOPK 2015).

- *„Podprogram 115 162 – Zajištění povinností orgánů ochrany přírody ve vztahu k ZCHÚ a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany PO a EVL.*
- *Podprogram 115 163 – Realizace a příprava záchranných programů a programů péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů*

- *Podprogram 115 164 – Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na vodní ekosystémy*
- *Podprogram 115 165 – Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na nelesní ekosystémy*
- *Podprogram 115 166 – Adaptační opatření pro zmírnění dopadů klimatické změny na lesní ekosystémy*
- *Podprogram 115 167 – Zajištění podkladových materiálů pro zlepšování přírodního prostředí a monitoring krajinnotvorných programů“ AOPK (2015).*

V rámci programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny byla provedena údržba porostů na hrázích rybníků v NPR Lednické rybníky (AOPK 2015).

3.3.3 Program revitalizace říčních systémů

Hlavním cílem tohoto programu byla náprava vodního režimu v krajině. Program byl spuštěn již v roce 1992, avšak v roce 2008 byl ukončen příjem nových žádostí. Na typ akcí, které podporoval tento program, je v současné době možnost žádat podporu z Operačního programu životního prostředí a Programu rozvoje venkova. V rámci tohoto programu se mohly dotace čerpat na revitalizace vodních toků, zakládání a obnovu prvků v rámci ÚSES spojených s vodním režimem, vodní nádrže či rybí přechody, dále také na kanalizace a ČOV (AOPK 2015).

Z finančních prostředků tohoto programu byla například realizována revitalizace toku Kněhyně. Tato akce byla dokončena v roce 2004 a v jejím rámci byly odstraňovány následky povodní z roku 1997 (AOPK 2015).

3.3.4 Program Správa nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ

Tento program zajišťuje financování opatření na pozemcích ve vlastnictví státu ve zvláště chráněných územích. Dále také financuje opatření na plány péče o dané ZCHÚ a lesní hospodářské plány. Finance z tohoto programu lze čerpat na následující opatření (AOPK 2015):

- „Vyhotovení plánu péče o ZCHÚ a jeho ochranné pásmo,
- Zpracování lesního hospodářského plánu v ZCHÚ a v jeho ochranném pásmu,
- Zajištění dokumentů a podkladů nutných k provozu vodního díla na území ZCHÚ a jeho ochranném pásmu,
- Údržba a budování technických zařízení nebo objektů sloužících k zajištění státem chráněných zájmů na území ZCHÚ a jeho ochranném pásmu,
- Opatření směřující k odstranění dřívějších negativních zásahů nebo negativních vlivů, působících na území ZCHÚ a jeho ochranném pásmu,
- Opatření zajišťující existenci částí přírody pro jejichž ochranu bylo ZCHÚ vč. jeho ochranného pásma zřízeno “AOPK (2015).

Z tohoto programu bylo například financováno hospodaření v lesích CHKO Broumovsko. V rámci tohoto opatření byly vysazovány smrkové a bukové sazenice v Javořích horách (AOPK 2015).

Z výše uvedených národních dotačních programů a programů financovaných z prostředků Evropské unie lze čerpat finanční prostředky na projekty v rámci KoPÚ. KoPÚ jsou dále financovány z veřejných prostředků Ministerstva zemědělství v zastoupení pozemkových úřadů. Jelikož se jedná o financování z veřejných prostředků, je pro výběr zhotovitele nutné vypsání výběrového řízení.

3.4 Výběrová řízení

Výběrové řízení je proces pro výběr zhotovitele dané zakázky vyhlášený formou veřejné soutěže. Výsledkem výběrového řízení je určení nejvhodnějšího zhotovitele pro danou zakázku.

3.4.1 Veřejné zakázky

Dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je zadavatel povinen postupovat dle daného zákona a dodržet zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Dále nesmí zadavatel omezit účast dodavatelům, kteří sídlí či podnikají v členských státech Evropské unie nebo státech, které mají s Českou republikou či Evropskou unií uzavřenou mezinárodní smlouvu, zaručující přístup

k zadávané veřejné zakázce. Za veřejnou zakázku je považována taková zakázka, která je realizována na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním nebo více dodavateli. Předmětem takové zakázky je poskytnutí dodávek či služeb, případně provedení stavebních prací. Veřejné zakázky se dělí dle předmětu na veřejné zakázky na dodávky, služby a stavební práce. Další dělení je možné dle předpokládané hodnoty veřejné zakázky na veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní a malého rozsahu. Veřejná zakázka zadaná dle *zákona č. 137/2006 Sb.* musí být realizována na základě písemné smlouvy. Veřejný zadavatel je povinen požadovat splnění kvalifikace dodavatele pro účel dané veřejné zakázky. Splnění kvalifikace je předpokladem pro posouzení a hodnocení nabídky uchazeče ve výběrovém řízení (*Zákon č. 137/2006 Sb.*).

3.4.2 Hodnotící kritéria pro zadání veřejné zakázky

Základní hodnotící kritéria jsou nejnižší nabídková cena nebo ekonomická výhodnost nabídky. Při volbě kritéria nejnižší nabídkové ceny rozhoduje o vítězi mezi uchazeči o danou veřejnou zakázku právě nejnižší nabídnutá cena. Další možností je volba kritéria ekonomické výhodnosti nabídky. Při výběru této varianty musí zadavatel stanovit dílčí hodnotící kritéria takovým způsobem, aby vyjadřovala vztah uživatelské hodnoty a ceny. Vybraná kritéria musí být v souladu s danou veřejnou zakázkou. Jednotlivá dílčí hodnotící kritéria musí mít stanovenou váhu, kterou lze vyjádřit v procentech či jiným matematickým vztahem mezi těmito kritérii. Mezi tato kritéria mohou patřit například nabídková cena, technická úroveň, vliv na životní prostředí, dodací lhůty či návratnost nákladů (*Zákon č. 137/2006 Sb.*).

3.5 Návratnost nákladů do územních samosprávních celků

Návratnost nákladů je závislá na daňových příjmech jednotlivých krajů či obcí. Tyto daňové příjmy v rámci rozpočtů jednotlivých krajů a obcí tvoří souhrn několika hodnot. Danou problematiku upravuje *zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.*

3.5.1 Daňové příjmy rozpočtů krajů

Daňové příjmy rozpočtu obcí upravuje § 3 zákona č. 243/2000 Sb.

„(1) Daňové příjmy rozpočtů jednotlivých krajů tvoří

a) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

b) podíl na 7,86 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,

c) podíl na 8,65 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

d) podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

e) podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),

f) podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu a) a v § 4 odst. 1 písm. h).

(2) Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) až f) podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(3) Součástí daňového příjmu podle odstavce 1 písm. a) není úhrada rozdílu mezi daní vyměřenou nebo dodatečně vyměřenou kraji správcem daně a daní krajem přiznanou nebo dodatečně přiznanou ani příslušenství daně (Zákon č. 243/2000 Sb.).

Příloha č.1 k zákonu č. 243/2000 Sb. je v této práci uvedena jako tabulka 1.

Tabulka 1 - příloha č.1 k zákonu 243/2000 Sb., Procenta, kterými se jednotlivé kraje podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle § 3 odst. 1 písm. b) až f)

Kraj	Procento
Hlavní město Praha	3,183684
Středočeský	13,774311
Jihočeský	8,607201
Plzeňský	7,248716
Karlovarský	3,772990
Ústecký	8,242502
Liberecký	4,681207
Královéhradecký	6,442233
Pardubický	5,555168
Vysočina	7,338590
Jihomoravský	9,526055
Olomoucký	6,751705
Zlínský	5,251503
Moravskoslezský	9,624135
Úhrn	100,000000

zdroj: Zákon 243/2000 Sb.

3.5.2 Daňové příjmy rozpočtů obcí

Daňové příjmy rozpočtu obcí upravuje § 4 zákona č. 243/2000 Sb.

„(1) *Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří*

a) *výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,*

b) *podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,*

c) *podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,*

d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),

e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d).

f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),

g) 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se tato daň vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,

h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby“ (Zákon č. 243/2000 Sb.).

Pro účely této práce je klíčový příjem z odstavce g) § 4 zákona č. 243/2000 Sb. Z příjmů fyzických osob plyne do rozpočtů obcí 30% z výnosu daně z příjmu a ze záloh na dani z příjmu.

3.5.3 Daň z příjmu

Základem daně z příjmu je rozdíl příjmů a výdajů v daném zdaňovacím období. Rozdíl těchto hodnot je upraven v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Poplatníkem daně z příjmů jsou fyzické a právnické osoby, které jsou rezidenty či nerezidenty České republiky. Základní sazba daně u fyzických osob činí 15% pro rezidenty České republiky a pro fyzické osoby, které jsou rezidenty členských zemí Evropské unie nebo zemí v rámci hospodářského prostoru Evropy. Ostatní fyzické

osoby, které nesplňují předešlá kritéria, odvádí 35% daň z příjmu. U právnických osob činí základní sazba daně 19% pro rezidenty České republiky a pro právnické osoby, které jsou rezidenty členských zemí Evropské unie nebo zemí v rámci hospodářského prostoru Evropy. Ostatní právnické osoby, které nesplňují předešlá kritéria, odvádí 35% daň z příjmu. Zdaňovacím obdobím u fyzických osob je kalendářní rok, u právnických osob jím může být kalendářní rok, hospodářský rok nebo mimořádné období specifikované zákonem č. 586/1992 Sb. (Zákon č. 586/1992 Sb.).

3.5.4 Zálohy na daň z příjmů

Záloha na daň z příjmů je placená během zálohového období, které je započato dnem následujícím po posledním dni, kdy je možné podání daňového přiznání za uplynulé zdaňovací období. Toto období končí posledním dnem, v němž je možno podat daňové přiznání za následující zdaňovací období. Zálohu neplatí obec nebo kraj, dále také poplatník, který v posledním známém zdaňovacím období platil na dani méně než 30 000 Kč. Poplatníci, kteří přesáhli na dani 30 000 Kč, ale nepřekročili 150 000 Kč, platí zálohu ve výši 40% z poslední známé daňové povinnosti. Poplatníkům, jejichž poslední známá daň přesáhla 150 000 Kč, je vyměřena záloha ve výši $\frac{1}{4}$ této daně (Zákon č. 586/1992 Sb.).

4. Charakteristika studijního území

Obec Borkovice leží v Jihočeském kraji ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Veselí nad Lužnicí. Počet obyvatel k 31. 12. 2014 byl 217. První písemná zmínka o obci je dochována z roku 1354. V okolí obce se v minulosti ručně těžila rašelina takzvaně pícháním borků. Tyto rašelinné cihly sloužily jako topivo pro široké okolí včetně Tábora nebo Českých Budějovic. Jméno obce je ale údajně odvozeno od obyvatele Borka, který zde žil. To že tato obec patřila k bohatším, dokazují bohatě zdobené štítové statků. Tyto objekty jsou v ochranném programu památkové péče jako dědictví minulosti. Místní se živili především zemědělstvím na zdejší velice úrodné půdě, díky čemuž se těmto místům také říká Pšeničná blata. Skrze přírodní rezervaci rašelinišť zde vede naučná stezka. V obci se nachází několik rybníčků a nedaleko protéká Blatský potok (Borkovice 2015, Obec Borkovice 2015).

Obrázek 1 – Mapa České republiky s umístěním obce Borkovice

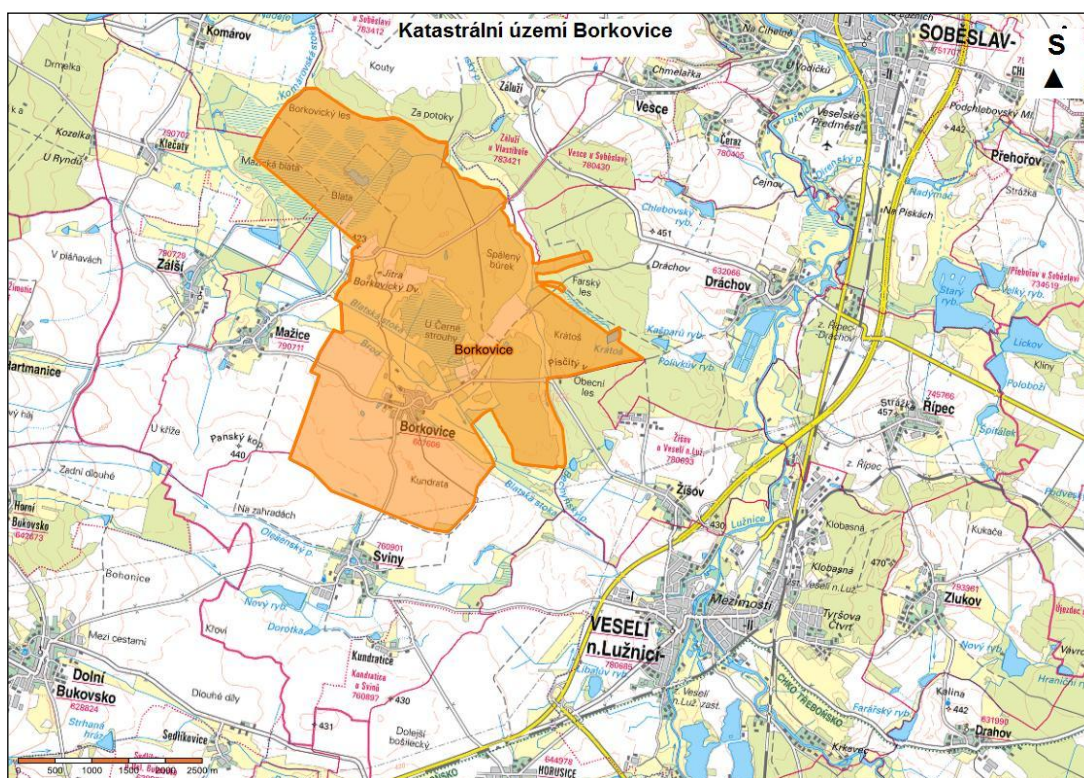

Zdroj: www.mapy.cz s vlastní úpravou

Katastrální území obce Borkovice se nalézá v soustavě Českého masivu. Nejčastěji se zde vyskytují spraše a sprašové hlíny, které jsou u nás velmi rozšířené zejména v nižších oblastech a které jsou úrodnou zemědělskou půdou. Mezi další rozšířené horniny v této oblasti patří skupina hornin obsahující pískovec, slepenec, jílovec, prachovec a skupina hornin obsahující slatinu, rašelinu, hnílokal. Mezi méně zastoupené horniny zde patří balzální slepenec a pískovec, jíly, jílovité písky, pískovce, uhelné jílovce a nivní sediment. Obec Borkovice se nalézá v mírně teplém klimatickém regionu, kde průměrný úhrn ročních srážek je v rozmezí 400 – 630 mm (Geologická encyklopedie 2015, ČHMÚ 2015).

KoPÚ zde byla zahájena na žádost vlastníků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v roce 1995 a ukončena byla v roce 2004. Tato KoPÚ spadá pod pobočku Pozemkového úřadu v Táboře. Výměra řešených parcel v obvodu pozemkových úprav činila 675 ha. Počet vlastnických parcel před zahájením činil 2330 a po ukončení se snížil na 581 (Projektová dokumentace).

Obrázek 2 – Katastrální území obce Borkovice

Zdroj: www.cuzk.cz s vlastní úpravou

5. Metodika

Po zvolení tématu podrobné finanční analýzy pro mou diplomovou práci byl prvním krokem výběr vhodné pozemkové úpravy. Po konzultaci s panem Ing. Davidem Mišíkem z Pozemkového úřadu v Táboře byla vybrána KoPÚ v k.ú. Borkovice, která reprezentuje pozemkové úpravy zhotovované převážně velkými firmami, které nezaměstnávají lidi z řešeného území a nemají v něm sídlo. Tato kritéria byla klíčová pro zjištění hlavního cíle mé diplomové práce, kterým bylo najít odpověď na otázku, zda se mohou vynaložené finance v rámci pozemkových úprav částečně navrátit zpět do lokality realizace v závislosti na sídle či bydlišti vybraného zhotovitele. Předpokládaná hypotéza byla, že určitá část finančních prostředků vynaložených na pozemkovou úpravu se může do území vrátit v podobě pracovních příležitostí pro místní lidi, firmy či především v podobě daní z příjmů. Zvolená KoPÚ měla poukázat na problematiku výběrových řízení, v nichž není sídlo zhotovitele pozemkových úprav nijak zohledněno, přičemž v případě výběru místního zhotovitele by se mohla do místa realizace navrátit výrazně vyšší část vynaložených nákladů. Pro potvrzení či vyvrácení těchto domněnek bylo zapotřebí prostudovat daňovou politiku v oblasti rozpočtů krajů a obcí.

V kapitole Literární rešerše bylo v první řadě zapotřebí objasnit základní pojmy v oboru pozemkových úprav, čemuž sloužily jako podklady především zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, Sbírka zákonů ČR č. 13/2014 o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, publikace Metodický návod k provádění pozemkových úprav od Petra Doležala a kolektivu autorů, publikace Ochrana zemědělské půdy před erozí od Miloslava Janečka a kolektivu, publikace Pozemkové úpravy jako účinný nástroj pro ochranu obcí před povodněmi od Jany Podhrázké, publikace Pozemkové úpravy, Nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru od MZ ČR a webové stránky www.uses.cz.

Druhým krokem v této kapitole je shrnutí dotačních zdrojů, z nichž bylo, je a bude možné spolufinancovat proces pozemkových úprav. Tyto zdroje financí jsem rozdělil do dvou částí. První se zabývá strukturou dotačních zdrojů z Evropské unie. Základem pro zpracování této problematiky bylo vyhledání dotačních programů od doby před vstupem ČR do EU až po aktuální programy a jejich podrobné vysvětlení. Základním zdrojem informací byla webová stránka www.eagri.cz, kde je v rozcestníku kapitola Dotace, pod

kteřou jsou všechny potřebné informace k dohledání. Doplnění informací k těmto dotačním programům je k dohledání v publikacích od MMR a MZ, které je možno nalézt taktéž na stránkách www.eagri.cz. V druhé části se zabývám národními dotačními programy, ze kterých je, bylo a bude možné spolufinancovat pozemkové úpravy. Informace k těmto programům jsem čerpal z webu AOPK www.ochranaprirody.cz. V záložce Péče o přírodu a krajinu se nachází informace k národním programům, z nichž jsem čerpal potřebné informace.

V Literární rešerši jsem se dále zaobířal problematikou výběřových řízení na veřejnou zakázku, které jsou nedílnou součástí procesu pozemkových úprav při výběřu zhotovitelů. Bylo potřeba vyjasnit, jaké jsou druhy veřejných zakázek, jak se dělí a jaká hodnotící kritéria mohou rozhodnout o pozdějším zhotoviteli veřejné zakázky. Tyto informace jsem vyhledal v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Následujícím tématem této kapitoly byla návratnost nákladů do území samosprávních celků. Danou problematiku upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, ze kterého jsem čerpal informace ohledně daňových příjmů obcí a krajů, především v závislosti na sídle právnických osob a bydlišti fyzických osob. Informace k těmto příjmům jsou upraveny v § 3 a § 4 výše zmiňovaného zákona. Dále bylo třeba zajímat se o téma daní z příjmu fyzických a právnických osob, která je upravena v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

V další kapitole jsem uvedl charakteristiku zájmového území, kterým byla obec Borkovice a její katastrální území, v němž probíhala KoPÚ. V této kapitole jsem čerpal z informací uveřejněných na webových stránkách obce, Českého statistického úřadu, Českého hydrometeorologického ústavu a z projektové dokumentace ke KoPÚ Borkovice. K vytvoření map v této kapitole jsem použil jako podklad mapy z webu www.mapy.cz a www.cuzk.cz.

V kapitole Současný stav řešené problematiky jsem shromažďoval informace o KoPÚ v k.ú. Borkovice. Výchozím zdrojem informací byla veškerá dokumentace k této pozemkové úpravě, již jsem měl k dispozici k nahlédnutí na Pozemkovém úřadě v Táboře, který tuto pozemkovou úpravu vyhlásil. Vyhledával jsem informace o tom, z jakého důvodu byla pozemková úprava vyvolána, kdo se podílel na zpracování

návrhové části, kdo se podílel na realizacích, co všechno bylo doposud realizováno a v neposlední řadě kolik finančních prostředků bylo na tuto KoPÚ vynaloženo.

Kapitolu Výsledky finanční analýzy jsem rozdělil na tři podkapitoly. První se zabývá vynaloženými financemi na návrh KoPÚ. K tomu jsem dohledal, kolik peněz a za jakou činnost dostali jednotliví dodavatelé. To jsem shrnul v tabulce č. 2. Vycházel jsem z dokumentace ke KoPÚ Borkovice přístupné na Pozemkovém úřadě v Táboře. Druhou podkapitolou jsou výsledky z analýzy vynaložených finančních prostředků na realizaci PSZ. Zde jsem výsledky ještě rozdělil na náklady při realizaci cestní sítě a na realizaci ostatních projektů v rámci PSZ. Stejně jako v předchozím případě jsem čerpal z veškeré dostupné dokumentace na Pozemkovém úřadě v Táboře. Opět jsem zjišťoval, kdo, kolik a za co dostal zapláceno, a shrnul jsem to do tabulek č. 3 a 4.

Poslední podkapitolou v kapitole Výsledky finanční analýzy je finanční návratnost prostředků vynaložených na KoPÚ Borkovice zpět do lokality realizace. Zde jsem prezentoval zjištění o finančním přínosu do rozpočtů krajů a obcí od právnických a fyzických osob. Vycházel jsem z informací načerpaných ze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a v zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Přínos financí z KoPÚ Borkovice do obecních rozpočtů plynoucí z daně z příjmu fyzických osob jsem vypočetl v rozmezí hodnot, které jsou nejpravděpodobnější. Předpokládanou hodnotu vzhledem k obcím, okresům a kraji, v nichž měly fyzické osoby – zhotovitelé v rámci KoPÚ Borkovice, bydliště, jsem shrnul v tabulce č. 5.

6. Současný stav řešené problematiky

Z projektové dokumentace dostupné k nahlédnutí na pozemkovém úřadě v Táboře je patrné, že KoPÚ Borkovice byla zahájena v roce 1995. S katastrálním územím Borkovic sousedí čtyři obce, mezi nimiž byl nedořešený průběh hranic vlastnických vztahů. Během řešení pozemkové úpravy se vyskytovalo mnoho komplikací a z toho vyplynulo, že přípravné geodetické práce a vytváření soupisu nároků vlastníků trvalo pět let. S tímto vědomím neobsahuje návrh společných zařízení přílišnou propracovanost a samostatné etapy KoPÚ, ale pouze shrnuje závěry z podkladů z jednání v připomínkovém řízení. Z těchto materiálů bylo možno vycházet v dalších návrhových stupních, na kterých se podílelo několik firem. Stav dokumentace odpovídal požadavkům zákona České národní rady č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a vyhlášky MZ ČR č. 427/1991 Sb., kterou se stanoví náležitosti návrhu pozemkových úprav a pravidla posuzování přiměřenosti kvality a výměry vyměňovaných pozemků. Pro realizaci společných zařízení bylo navrženo použít půdní fond České republiky, kde byly předpokládány dostatečné rezervy. Následkem takto dlouhého průběhu se přirozeně měnily odborné názory, původní stanoviska, zákony a odvozené předpisy a také finanční návaznosti (Projektová dokumentace).

6.1 Důvody vyvolávající potřebu provedení KoPÚ v k.ú. Borkovice

Pozemkové úpravy v Borkovicích byly zahájeny Pozemkovým úřadem v Táboře na žádost nadpoloviční většiny vlastníků a spoluvlastníků zemědělské půdy. Pro schválení žádosti byly shledány tyto důvody: potřeba vytvoření prostorového a funkčního uspořádání pozemků a vlastnických práv k nim, dále pak potřeba zajištění celospolečenských požadavků na tvorbu a ochranu krajiny a životního prostředí.

6.2 Zpracování návrhu KoPÚ v k.ú. Borkovice

Objednatelem komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území obce Borkovice byl Okresní úřad – Okresní pozemkový úřad v Táboře. KoPÚ Borkovice byla zpracovávána v počátcích novodobého řešení problematiky pozemkových úprav. Na zhotovení jednotlivých etap v rámci tohoto návrhu se podílelo několik

dodavatelů. Například návrh projektu KoPÚ a návrh PSZ zpracovala právnická osoba se sídlem v Táboře, podklady pro obnovu katastrálního operátu obstarala právnická osoba se sídlem v Českých Budějovicích a projektovou dokumentaci k polním cestám vyhotovila fyzická osoba z Českých Budějovic. Tato cesta se neukázala jako správná, a v současné době se na vyhotovení návrhu KoPÚ podílí vždy pouze jeden dodavatel.

6.2.1 Termíny zpracování návrhu

- Úvodní jednání k pozemkové úpravě v Borkovicích se uskutečnilo v prosinci 1995.
- Soupis nároků vlastníků byl doručen vlastníkům v červnu roku 2000.
- Návrh plánu společných zařízení byl projednán a odsouhlasen v červnu 2000.
- Návrh pozemkové úpravy byl vystaven k veřejnému nahlédnutí na přelomu října a listopadu 2001.
- Závěrečné ústní jednání se konalo v listopadu 2001.
- Rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy bylo doručeno všem účastníkům v prosinci 2001.
- Rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy nabylo právní moci v únoru roku 2002.

6.3 Realizace KoPÚ v k.ú. Borkovice

Předpokládané náklady na realizaci plánu společných zařízení podle cen z roku 2000 byly stanoveny na 28 – 30 mil. Kč. Z toho:

- Na polní cesty a doprovodné prvky ÚSES bylo odhadováno přibližně 21,5 mil. Kč. V rámci tohoto návrhu se počítalo s realizací hlavní polní cesty, sedmi vedlejších polních cest a dalších prací spojených s jejich výstavou a prací na výsadbě doprovodných prvků ÚSES.
- Na prvky ÚSES mimo polní cesty bylo počítáno s částkou přibližně 0,5 mil. Kč. V rámci této části se počítalo s prvky ÚSES podél silnice 3. třídy, dále s břehovými porosty toků a kanálů.
- Na zatravnění orné půdy se počítalo s náklady okolo 100 tisíc Kč.

- Na hospodářské přejezdy mimo cestní síť v počtu 25 ks se plánovaly náklady na 3 mil. Kč.
- Na zatrubnění meliorační stoky se počítalo se 100 tisíci Kč.
- Na přípravu a projektovou dokumentaci byly plánovány náklady okolo 2,5 mil. Kč.

6.3.1 Realizace cestní sítě

Rekonstrukce cesty VPC10 – zhotovitelem byla právnická osoba se sídlem v Praze. Projekt rekonstrukce provedla fyzická osoba sídlící v Českých Budějovicích. V rámci tohoto projektu je zahrnuta cena za kompletní dodávku stavby dle požadavků objednatele. Cena zahrnuje i náklady spojené s vytyčením sítí v prostoru stavby, geodetické vytyčení trasy komunikace, zaměření skutečného stavu stavby po dokončení, dále také vytyčení inženýrských sítí na staveništi, výsadbu zeleně a její tříletou údržbu. Zahájení tohoto projektu bylo v srpnu 2006 a ukončení v listopadu 2006.

Rekonstrukce cesty VPC11 + meliorace – zhotovitelem se stala právnická osoba sídlící v Praze. Projekt na meliorace zhotovila fyzická osoba sídlící v Českých Budějovicích. Předmětem smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem byla cena obsahující kompletní dodávku stavby v určeném rozsahu. Cena dále obsahovala náklady na zajištění vytyčení inženýrských sítí v prostoru stavby, vytyčení vlastnické hranice pozemku a zaměření skutečného provedení stavby po jejím dokončení. Cena také obsahuje výsadbu zeleně a následnou pětiletou údržbu. Tento projekt byl zahájen v září 2007 a ukončen v listopadu 2007.

Nová cesta VPC12 – zhotovitelem se stala právnická osoba se sídlem v Praze. Projekt byl vyhotoven fyzickou osobou sídlící v Českých Budějovicích. Předmětem smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem byla cena obsahující kompletní dodávku stavby v určeném rozsahu. Cena dále obsahovala náklady na zajištění vytyčení inženýrských sítí v prostoru stavby, vytyčení vlastnické hranice pozemku a zaměření skutečného provedení stavby po jejím dokončení. Cena také obsahuje výsadbu zeleně a následnou tříletou údržbu. Zahájení tohoto projektu bylo v dubnu 2005 a ukončení v listopadu 2005.

Rekonstrukce cesty VPC13 + práce nutné k dokončení – zhotovitelem se stala právnická osoba se sídlem v Třeboni. Projekt byl vyhotoven fyzickou osobou sídlící v Českých Budějovicích. Předmětem smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem byla cena obsahující kompletní dodávku stavby v určeném rozsahu. Cena dále obsahovala náklady na zajištění vytyčení inženýrských sítí v prostoru stavby, vytyčení vlastnické hranice pozemku a zaměření skutečného provedení stavby po jejím dokončení. Cena také obsahuje vykácení původních náletových dřevin a výsadbu zeleně a následnou pětiletou údržbu. Zahájení tohoto projektu bylo v lednu 2009 a ukončení v červenci 2009.

Částečně nová + rekonstrukce cesty VPC14 – zhotovitelem se stala právnická osoba se sídlem v Praze. Projekt byl vyhotoven fyzickou osobou sídlící v Českých Budějovicích. Předmětem smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem byla cena obsahující kompletní dodávku stavby v určeném rozsahu. Cena dále obsahovala náklady na zajištění vytyčení inženýrských sítí v prostoru stavby, vytyčení vlastnické hranice pozemku a zaměření skutečného provedení stavby po jejím dokončení. Cena také obsahuje výsadbu zeleně a následnou tříletou údržbu. Zahájení tohoto projektu bylo v dubnu 2005 a ukončení v listopadu 2005.

6.3.2 Ostatní realizace

Dosadba dubové aleje – zhotovitelem se stala právnická osoba sídlící v Praze. Projekt byl zpracován fyzickou osobou se sídlem v Bechyni. Předmětem smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem bylo kompletní vyhotovení dosadby dubové aleje v k.ú. Borkovice. Smluvní cena zahrnovala kompletní dodávku dosadby dubové aleje dle požadavků objednatele včetně nákladů na zajištění vytyčení sítí v prostoru výsadby, geodetické vytyčení a zaměření pozemku, včetně ostatních přípravných a přidružených prací s následnou tříletou údržbou počítanou od doby převzetí díla. Realizace dosadby dubové aleje byla zahájena v březnu 2008 a dokončena v dubnu 2008.

Lokální biocentrum BC1 v katastrálním území Borkovice – zhotovitelem se stala fyzická osoba sídlící ve Veselí nad Lužnicí. Projekt byl vyhotoven právnickou osobou se sídlem v Brně. V rámci návrhu na realizaci lokálního biocentra byla vyhotovena na celkové ploše 25 608 m² výsadba 31 127 ks sazenic keřů a stromů.

Součástí bylo zajištění oplocení biocentra a zajištění následné péče o výsadbu. Realizace lokálního biocentra byla zahájena v říjnu 2002 a dokončena v dubnu 2003.

Zabezpečení funkčnosti plošného odvodnění v k.ú. Borkovice – zhotovitelem se stala právnická osoba se sídlem v Táboře. Projekt byl vyhotoven fyzickou osobou sídlící v Českých Budějovicích. Předmětem smlouvy bylo zajištění úplného funkčního provedení všech stavebních prací včetně dodávek potřebných materiálů a zařízení nezbytných pro řádné dokončení včetně souvisejících dodávek nezbytných pro řádné dokončení díla.

Zatrubnění meliorační stoky s terénní úpravou – zhotovitelem se stala právnická osoba sídlící v Praze. Projekt byl vyhotoven fyzickou osobou sídlící v Českých Budějovicích v rámci generálního projektu. V rámci díla bylo vyhotoveno zatrubnění otevřeného melioračního kanálu za pomoci potrubí o světlé výšce 200 mm a to v délce 133 m. Dále zařízení dvou záchytných drénů DN 100 mm v celkové délce 212 m. Pročištění stávající stoky v délce 250 m a zához písčitou zeminou a rozprostření ornice. Tento projekt byl zahájen v srpnu 2005 a ukončen v listopadu 2005.

7. Výsledky

7.1 Vynaložené finanční prostředky na návrh KoPÚ v k.ú. Borkovice

Během řešení pozemkové úpravy se vyskytovalo mnoho komplikací například v podobě nutnosti zahrnout do obvodu pozemkové úpravy i okolní obce z důvodu dřívějších změn hranic katastrálních území. Z toho vyplynulo, že přípravné geodetické práce a vytváření soupisu nároků vlastníků muselo být několikrát přepracováno a trvalo pět let. Další téměř dva roky trvalo, než došlo ke schválení návrhu pozemkové úpravy a jeho nabytí právní moci. Celková cena za návrh KoPÚ a projekční a geodetické práce v k.ú. Borkovice a byla vyčíslena na 6 746 159 Kč. V níže uvedené tabulce č. 2 jsou přehledněji rozepsány vynaložené náklady jednotlivým zhotovitelům.

Tabulka 2 – Náklady na návrh KoPÚ a projekční a geodetické práce v k.ú. Borkovice

Zhotovitel / sídlo	Předmět platby	Cena s DPH v Kč
Právnícká osoba / České Budějovice	geodetické práce	99 400,-
Právnícká osoba / Tábor	průzkumné práce	25 795,-
Právnícká osoba / Tábor	geodetické práce, průzkumné práce, návrh PSZ, návrh projektu KPÚ, soupis nároků vlastníků pozemků	3 803 359,-
Fyzická osoba / České Budějovice	projekt ÚSES	42 000,-
Právnícká osoba / České Budějovice	geodetické práce	974 190,-
Právnícká osoba / České Budějovice	podklady pro obnovu katastrálního operátu	431 760,-

Zhotovitel / sídlo	Předmět platby	Cena s DPH v Kč
Právnícká osoba / Brno	projekt biocentra	38 325,-
Fyzická osoba / České Budějovice	projektování polních cest, podklady pro obnovu katastrálního operátu	661 752,-
Fyzická osoba / Hlavatce	geodetické práce	2 373,-
Fyzická osoba / Planá nad Lužnicí	geodetické práce	646 184,-
Fyzická osoba / Bechyně	projekční činnost	11 500,-
Fyzická osoba / České Budějovice	projekční činnost	9 520,-

7.2 Vynaložené finanční prostředky na realizaci PSZ

Dle návrhu PSZ měly být v k.ú. Borkovice realizovány polní cesty s doprovodnými prvky ÚSES, samostatné prvky ÚSES, protierozní opatření a vodohospodářská opatření. Předpokládané náklady na realizaci PSZ podle cen z roku 2000 byly stanoveny na 28 – 30 mil. Kč. V níže uvedených kapitolách jsou uvedeny doposud realizované projekty v rámci PSZ, během nichž bylo doposud proinvestováno 20 905 589 Kč.

7.2.1 Náklady na realizaci cestní sítě

Doposud byla nově vybudována jedna polní cesta. Další čtyři polní cesty byly zrekonstruovány, z jichž jedna byla částečně nově dostavěna. V rámci těchto projektů došlo i k výsadbě doprovodné liniové zeleně. V níže uvedené tabulce č. 3 jsou shrnuty informace o realizaci jednotlivých projektů cestní sítě.

Tabulka 3 - Náklady na realizaci cestní sítě v k.ú. Borkovice

Druh realizace	Zhotovitel / sídlo	Cena s DPH v Kč	Zdroj financování
Rekonstrukce cesty VPC10	Právnícká osoba / Praha	4 475 441,-	Pozemkový úřad Tábor
Rekonstrukce cesty VPC11 + meliorace	Právnícká osoba / Praha	2 425 288,-	Pozemkový úřad Tábor
Realizace nové cesta VPC12	Právnícká osoba / Praha	5 237 190,-	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
Rekonstrukce cesty VPC13	Právnícká osoba / Třeboň	2 557 976,-	Pozemkový úřad Tábor
Částečně nová + rekonstrukce cesty VPC14	Právnícká osoba / Praha	3 525 691,-	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a Pozemkový úřad Tábor

7.2.2 Náklady na realizaci ostatních projektů PSZ

Mimo cestní síť byly doposud realizovány projekty na plošné odvodnění území, úprava meliorační stoky, rekultivace a především vybudování prvků ÚSES. V níže uvedené tabulce č. 4 jsou uvedeny informace o realizaci těchto jednotlivých projektů.

Tabulka 4 - Náklady na realizaci ostatních projektů v k.ú. Borkovice

Druh realizace	Zhotovitel / sídlo	Cena s DPH v Kč	Zdroj financování
Dosadba dubové aleje v k.ú. Borkovice	Právnícká osoba / Praha	235 620,-	Pozemkový úřad Tábor
Lokální biocentrum BC1	Fyzická osoba / Veselí nad Lužnicí	838 316,-	SAPARD a Pozemkový úřad Tábor
Zabezpečení funkčnosti plošného odvodnění	Právnícká osoba / Tábor	1 069 796,-	Pozemkový úřad Tábor
Zatrubnění meliorační stoky	Právnícká osoba / Praha	280 000,-	Pozemkový úřad Tábor
Rekultivace	Fyzická osoba / Borkovice	168 281,-	Pozemkový úřad Tábor
Rekultivace	Fyzická osoba / Borkovice	91 999,-	Pozemkový úřad Tábor

7.3 Přínos finančních prostředků z KoPÚ Borkovice

7.3.1 Přínos financí z KoPÚ do obcí a krajů z příjmových daní právnických osob

Na KoPÚ v Borkovicích se podílely právnické osoby se sídly v Praze, Brně, Českých Budějovicích, Táboře a Třeboni. Příjmy těchto právnických osob z KoPÚ v Borkovicích **nemají žádný vliv na navýšení** rozpočtů svých krajů a obcí plynoucích z daňových příjmů, jelikož tyto daňové příjmy do rozpočtu krajů a obcí jsou vypočítávány z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob a nezohledňují sídlo právnické osoby.

7.3.2 Přínos financí z KoPÚ do obcí a krajů z příjmových daní fyzických osob

Na KoPÚ v Borkovicích se podílely fyzické osoby s bydlištěm v Českých Budějovicích, Plané nad Lužnicí, Veselí nad Lužnicí, Bechyni, Borkovicích a Hlavatcích. Příjmy těchto fyzických osob z KoPÚ v Borkovicích **nemají žádný vliv na navýšení** rozpočtů svých krajů z daňových příjmů. Tyto daňové příjmy do rozpočtu krajů jsou vypočítávány z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob a nezohledňují bydliště fyzické osoby.

Na daňové příjmy rozpočtů obcí **má bydliště fyzické osoby vliv**. 30% z výnosu daně z příjmů fyzických osob jde totiž do rozpočtu obce, v níž má fyzická osoba bydliště. Podrobně je tato problematika řešena v § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). V následující tabulce č. 5 jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které se zpětně mohou dostat do rozpočtů obcí, v nichž má zhotovitel své bydliště. Pro výpočet finančního přínosu bylo počítáno s 10% resp. 30% ziskem z ceny zakázky. V tomto rozmezí hodnot se pohybuje většina čistých zisků zhotovitelů.

Tabulka 5 – Přínos financí z KoPÚ z daně z příjmu do rozpočtu obcí vzhledem k bydlišti zhotovitele

Zhotovitel / bydliště	Realizované díla	Celková cena za díla v Kč	Přínos při předpokládaném čistém zisku zhotovitele 10% v Kč	Přínos při předpokládaném čistém zisku zhotovitele 30% v Kč
Fyzická osoba / Bechyně	Projektová dokumentace k dosadbě dubové aleje	11 500,-	52,-	156,-
Fyzická osoba / Veselí nad Lužnicí	Realizace lokálního biocentra	838 316,-	3 773,-	11 319,-
Fyzická osoba / České Budějovice	Projektová dokumentace meliorací u VPC 11	9 520,-	43,-	129,-
Fyzická osoba / České Budějovice	projekt ÚSES	42 000,-	189,-	567,-
Fyzická osoba / České Budějovice	projektování polních cest, podklady pro obnovu katastrálního operátu	661 752	2 978,-	8 934,-

Zhotovitel / bydliště	Realizované díla	Celková cena za díla v Kč	Přínos při předpokládaném čistém zisku zhotovitele 10% v Kč	Přínos při předpokládaném čistém zisku zhotovitele 30% v Kč
Fyzická osoba / Hlavatce	geodetické práce	2 373,-	11,-	33,-
Fyzická osoba / Planá nad Lužnicí	geodetické práce	646 184,-	2 908,-	8 724,-
Fyzická osoba / Borkovice	rekultivace	168 281,-	758,-	2 274,-
Fyzická osoba / Borkovice	rekultivace	91 999,-	414,-	1 242,-

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že z celkových nákladů na KoPÚ Borkovice ve výši 27 651 748 Kč, byly fyzickým osobám vyplaceny 2 471 925 Kč a z této částky byl vypočten potencionální přínos do rozpočtů obcí v celkovém rozmezí hodnot od 11 126 Kč do 33 378 Kč. Potencionální přínos z KoPÚ se tak pohybuje okolo 1% z vynaložených nákladů fyzickým osobám. Zpět do lokality realizace KoPÚ Borkovice, pokud za ni uvažujeme okres sídla pozemkového úřadů, která danou pozemkovou úpravu vyhlásil, se potencionálně dostalo mezi 7 916 Kč a 23 748 Kč. V níže uvedené tabulce č. 6 je přehledně vyjádřen potencionální přínos financí do lokalit zhotovitelů KoPÚ Borkovice.

Tabulka 6 - Potencionální přínos financí do lokalit zhotovitelů KoPÚ Borkovice

Lokalita potencionální návratnosti	Potencionálně navrácené finance v Kč
Jihočeský kraj	0,-
okres České Budějovice	3 210,- až 9 630,-
okres Tábor	7 916,- až 23 748,-
obec Borkovice	1 172,- až 3 516,-
obec Bechyně	52,- až 156,-
obec Veselí nad Lužnicí	3 773,- až 11 319,-
obec Planá nad Lužnicí	2 908,- až 8 724,-
obec Hlavatce	11,- až 33,-
obec České Budějovice	3 210,- až 9 630,-

Částky potencionálního přínosu jsou vypočteny pouze z příjmu na zakázce KoPÚ Borkovice. Daň z příjmu fyzických osob se však vypočítává za celé zdaňovací období. Reálně se však děje, že fyzické osoby se snaží co nejvíce snížit tuto daň uplatňováním různých slev na dani a využitím všech dostupných nákladů ke snížení základu pro výpočet daně.

8. Diskuse

Z výsledků této diplomové práce vyplývá, že pokud je zhotovitelem fyzická osoba, je možné docílit návratnosti části finančních prostředků vynaložených na pozemkovou úpravu zpět do lokality realizace. Tato navracená částka může být nezanedbatelná pro rozpočty obcí nacházejících se v lokalitě realizace. Plyne však pouze do rozpočtu obce, kde má fyzická osoba bydliště, a to v podobě daně z příjmu fyzických osob ve výši 30% z celkové daně z příjmu fyzické osoby. Tato problematika je upravena v *zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní* a v *zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu*. Z tohoto důvodu by dle mého názoru měla být v rámci výběrových řízení na zhotovitele uplatňována možnost s hodnotícím kritériem ekonomické výhodnosti nabídky, a nikoliv možnost s hodnotícím kritériem nejnižší nabídkové ceny, jak je tomu ve většině případů, což vyplývá z rozhovoru s panem *Davidem Mišíkem* z Pozemkového úřadu v Táboře (2015, in verb). V tom, že mnou preferovaná varianta je tou správnou volbou, mne utvrzuje i fakt, že v *zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách* je ve výčtu dílčích hodnotících kritérií, která musí zadavatel stanovit, přímo uvedena možnost dílčího kritéria v podobě návratnosti nákladů. Otázkou je, jak podotýká *David Mišík* z Pozemkového úřadu v Táboře, jak stanovit příslušná kritéria tak, aby byla vypovídající, nediskriminační a vymahatelná. Váhu tohoto kritéria a jeho přesnou definici by bylo nutné ještě podrobně prověřit, k čemuž by měla napomoci i tato diplomová práce.

Dalším zvýšením váhy dílčího hodnotícího kritéria návratnosti nákladů ve prospěch zhotovitele z lokality realizace pozemkové úpravy by mohl být fakt, že proces pozemkových úprav může od jejího zahájení až po ukončení posledních prací na prvcích PSZ trvat několik let. Během nich může být proinvestována značná suma peněz, která by mohla podpořit pracovní trh v lokalitě realizace. Za tímto je schována nepřímá návratnost vynaložených financí zpět do lokality realizace v podobě snížení nezaměstnanosti či ekonomické síly místních obyvatel, kteří jsou v lokálních firmách zaměstnáni.

V případě, že je zhotovitelem právnická osoba, není v současné podobě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu žádná přímá spojitost mezi sídlem právnické osoby a navýšením obecních ani krajských rozpočtů. Daňové příjmy do rozpočtů obcí a krajů plynoucí z daně z příjmu právnických osob jsou totiž určeny podílem z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů. Z toho vyplývá, že větší váhu u dílčího hodnotícího kritéria návratnosti nákladů by měly mít fyzické osoby s bydlištěm v lokalitě realizace pozemkové úpravy.

„V minulém týdnu Senát Parlamentu ČR projednával novelu zákona o rozpočtovém určení daní. Sněmovna mu poslala verzi, ve které přidala prostředky krajům. To je v pořádku. Zapomněla ale, nebo spíše nechtěla přidat městům a obcím“ (Eybert 7.12.2015). V této novele je zahrnut návrh, díky kterému přijdou obce o 30% z výnosu daně z příjmu fyzických osob. Pokud dojde ke schválení novely v současné podobě, přijdou tak fyzické osoby o výhodu, díky níž jsem pro ně předpokládal vyšší váhu u dílčího hodnotícího kritéria návratnosti nákladů, než u právnických osob.

9. Závěr

Z výsledků dosažených v této diplomové práci je patrné, že u zakázek v rámci pozemkových úprav, jejichž cena se pohybuje v řádech milionů korun českých a jež realizují fyzické osoby, je potenciál návratnosti vynaložených financí zpět do lokality nezanedbatelný. Jednat se může o částky v řádech desetitisíců korun českých, plynoucích z povinnosti platit daň ze zisku, ze které jde třicet procent do obce, kde má zhotovitel bydliště. Takto získané finance mohou být využity k dalšímu rozvoji cílové lokality. U zakázek s cenou řádově v desetitisících korun českých realizovaných fyzickou osobou se potencionální návratnost pohybuje pouze v řádu stovek korun českých. Výše uvedený potenciál návratnosti může anulovat schválení právě projednávané novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. U právnických osob je vliv na navýšení rozpočtů cílových lokalit plynoucí z daňové povinnosti nulový, neboť základem pro přerozdělování financí mezi obce a kraje je v tomto případě celostátní hrubý výnos z daně ze zisku.

Co se týče pracovních příležitostí pro obyvatele a firmy v lokalitách, kde proběhly, probíhají nebo budou probíhat pozemkové úpravy, je z výsledků patrné, že realizace jednotlivých částí plánu společných zařízení může zajistit práci pro zhotovitele na řadu let, v jejichž průběhu se tyto projekty realizují. Takto je možno podpořit pracovní trh v cílových lokalitách a dosáhnout nepřímé návratnosti financí vynaložených na pozemkovou úpravu zpět do lokality její realizace.

Při využití varianty výběrového řízení s hodnotícím kritériem ekonomicky výhodnější nabídky je možno jako jedno z dílčích hodnotících kritérií použít právě návratnost nákladů. Toto dílčí hodnotící kritérium je dokonce uvedeno jako příklad v § 78 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Výsledky této diplomové práce mohou pomoci ke stanovení váhy tohoto dílčího hodnotícího kritéria.

V rámci této diplomové práce byly splněny všechny její cíle. Doufám, že bude sloužit v procesu pozemkových úprav jako podklad při rozhodování, zda zvolit výběrové řízení s hodnotícím kritériem nejnižší nabídkové ceny, nebo ekonomické výhodnosti nabídky ve prospěch, dle mého názoru, kvalitnějšího kritéria, a to ekonomické výhodnosti nabídky.

10. Přehled literatury a použitých zdrojů

- AOPK, 2015: Národní programy. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, online: <http://www.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/narodni-programy/>, cit. 3.12.2015.
- Borkovice, 2015: oficiální web obce Borkovice, online: <http://www.borkovice.cz/pages/>, cit. 3.12.2015).
- ČHMÚ, 2015: Historická data. Český hydrometeorologický ústav, Praha, online: portal.chmi.cz, cit. 3.12.2015.
- DOLEŽAL P. Doc., Dr., Ing. a kolektiv autorů, 2010: Metodický návod k provádění pozemkových úprav (aktualizovaná verze k 1.5.2012). Ministerstvo zemědělství ČR, Praha.
- EAGRI, 2015: Struktura dotačních zdrojů. eAGRI, Praha, online: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace>, cit. 14.11.2015.
- EYBERT P. Mgr., 2015: Jak nám vláda „pomáhá“. Mgr. Pavel Eybert, senátor Parlamentu ČR, Tábor, online: http://www.eybert.cz/?page_id=23, cit. 9.12.2015.
- Geologická encyklopedie, 2015: Geologická encyklopedie. Česká geologická služba, Praha, online: <http://www.geology.cz>, cit. 3.12.2015.
- JANEČEK M. a kolektiv, 2012: Ochrana zemědělské půdy před erozí, ČZU Fakulta životního prostředí, Praha.
- JČU-ZF, 2015: Polní cesty. Katedra krajinného managementu, České Budějovice, online: http://www.zavitkovsky.wz.cz/DPS_P08.pdf, cit. 6.11.2015.
- MMR a MZ, 2000: Kapitola 1 - 4 Plán rozvoje zemědělství a venkova České republiky na období 2000-2006 – Plán SAPARD. Ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo zemědělství ČR, Praha, online: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/sapard/programove-a-jine-dokumenty/plan-sapard.html>, cit. 14.11.2015.
- MZ ČR, 2006: Operační program „rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ v kostce, Praha, online: http://eagri.cz/public/web/file/37936/OP_kostka_web.pdf, cit. 14.11.2015.

- MZ ČR, 2007: Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 pro opatření I.1.4 pozemkové úpravy, Praha, online: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-i/pozemkove-upravy/>, cit. 14.11.2015.
- MZ ČR, 2010: Pozemkové úpravy, Nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru, 2. aktualizované vydání. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha.
- Obec Borkovice, 2015: Minulost. Obec Borkovice, online: <http://borkovice.sweb.cz/>, cit. 2.12.2015.
- PODHRÁZSKÁ J. Ing., PhD., a kolektiv autorů, 2011: Pozemkové úpravy jako účinný nástroj pro ochranu obcí před povodněmi. Naše voda, online: <http://www.nase-voda.cz/pozemkove-upravy-jako-ucinny-nastroj-pro-ochranu-obci-pred-povodnemi/>, cit. 7.11.2015.
- Projektová dokumentace KoPÚ v k.ú. Borkovice: Pozemkový úřad Tábor.
- Sbírka zákonů ČR č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, v plném znění.
- ÚSES, 2015: Co je to ÚSES. Portál ÚSES, Praha, online: <http://www.uses.cz>, cit. 7.11.2015.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v plném znění.
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v plném znění.
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon 295/2012 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 586/1992 Sb., 1992: o daních z příjmů.

11. Seznam obrázků

Obrázek 1 – Mapa České republiky s umístěním obce Borkovice	30
Obrázek 2 – Katastrální území obce Borkovice.....	31

12. Seznam tabulek

Tabulka 1 - příloha č.1 k zákonu 243/2000 Sb., Procenta, kterými se jednotlivé kraje podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle § 3 odst. 1 písm. b) až f)	27
Tabulka 2 – Náklady na návrh KoPÚ a projekční a geodetické práce v k.ú. Borkovice	40
Tabulka 3 - Náklady na realizaci cestní sítě v k.ú. Borkovice.....	42
Tabulka 4 - Náklady na realizaci ostatních projektů v k.ú. Borkovice	43
Tabulka 5 – Přínos financí z KoPÚ z daně z příjmu do rozpočtu obcí vzhledem k bydlišti zhotovitele.....	44
Tabulka 6 - Potencionální přínos financí do lokalit zhotovitelů KoPÚ Borkovice ...	46